

לבריאות והצלחת

שמואל בן זכריה וקלרה אידל. מרים בת יהושע ומרתא

פתחיה בן יאיר וחנה. חגית בת שמואל ומרים

וילדיהם דרור הלל ואשר יש'

עודד בן שמואל ומרים. מעין בת אפרים ואורלי

וילדיהם ידידיה רננה שירה אמונה

רועי בן משה ושרה. תמר בת שמואל ומרים

לרפואת חיים שמואל בן סימה

לעילוי נשמת פרל בת רבקה ע"ה

לעילוי נשמת

אלישבע שולביץ ע"ה בת יבלחט"א יעקב אליהו ושרה הורביץ

לעילוי נשמת

הבחור שמואל אלעזר ז"ל בן יבלחט"א נתן ואביבה הורביץ

המעלה בשר ואימורים בחוץ

כבר נתבאר, שהמעלה אימורים בחוץ, חייב כרת, כי ראויים הם להקטרה בעזרה, אבל המעלה בשר קדשים בחוץ, פטור, כי אינם ראויים להקטרה. וכשהעלה את הבשר והאימורים כשהם מחוברים נחלקו חכמים:

לדעת רבי שמעון – בכל אופן הוא חייב כרת

משום העלאת האימורים, ואף על פי שהבשר מונח למטה, והאימורים עליו, כי לדעת רבי שמעון, המעלה אימורים בחוץ חייב, בכל אופן שמעלה אותם, ואפילו אינם על גבי מזבח, אלא על גבי דבר אחר.

ולדעת רבי יוסי – לדברי שמואל ורבי יוחנן,

מאחר שאמר רבי יוסי שאין חיוב העלאה בחוץ, אלא על גבי מזבח, אם היה הבשר למטה, והאימורים למעלה, מאחר שהבשר חוצץ בינם למזבח, הרי זה פטור, **ורק אם היו האימורים למטה**, על גבי המזבח, **חייב. ולדברי רב, אפילו אם היה הבשר למטה והאימורים למעלה, חייב**, כי מין במינו אינו חוצץ, ואם כן, האימורים נחשבים כמונחים על גבי המזבח.

המעלה מנחה בחוץ

המעלה בחוץ **מנחה שלא נקמצה**, פטור, כי אינה ראויה להקטרה בפנים.

וכשנקמצה המנחה, אם העלה את השיריים בחוץ, פטור, ואם העלה את הקומץ בחוץ חייב, כי אין ראוי להקטרה בפנים אלא הקומץ ולא השיריים.

ואם אחר שקמץ את המנחה, חזר הקומץ ונתערב בשיריים, ואז העלה את הכל בחוץ, חייב, כי אף שלכתחילה אין מקטירים תערובת זו בפנים, אם הקטירוה בפנים, עלתה לבעלים, ולכן נחשבת כראויה לפנים, שהמעלה אותה בחוץ חייב.

שיריים אינם מבטלים את הקומץ

כבר נתבאר, שכשחזר הקומץ ונתערב בשיריים, אם הקטירו את התערובת בפנים, היא עולה לבעלים, [מחמת הקומץ שהוא נקטר בתוך התערובת], וכן אם הקטירוה בחוץ, חייבים על כך כרת משום מעלה בחוץ, [מחמת הקומץ שהוא נקטר בתוך התערובת].

ואין הקומץ בטל בתערובת, אף על פי שהוא מיעוט בתוך השיריים, כי נאמרה הקטרה בקומץ, ["וְקִמֵץ מִשֶּׁם מִלֵּא קִמְצוּ מִסֻּלְתָּהּ וּמִשְׁמֶנֶה עַל כָּל לִבְנֵי הַקֹּטֵר"], ונאמרה הקטרה בשיריים, ["לא תִקְטִירוּ מִמֶּנּוּ אִשָּׁה לֵה'"], ללמד שכל שניתן ממנו לאשים כלומר שיריים, הרי הוא בבל תקטירו, ומכאן למדו חכמים, שכשם שאין קומץ מבטל את חבירו, ואפילו הוא מרובה ממנו, [שנאמר, "וְלָקַח מִדָּם הַפָּר וּמִדָּם הַשְּׂעִיר" והדבר ידוע שדם הפר מרובה מדם השעיר, מכאן לעולים שאין מבטלים זה את זה], כך אין שיריים מבטלים את קומץ.

הקומץ והלבונה שהעלה אחד מהם בחוץ

הקומץ והלבונה של מנחת נדבה, שניהם יחד הם כנגד דם הזבחים, ורק על ידי הקטרת שניהם למזבח, ניתרים השיריים [לכהנים] באכילה.

לדעת רבי אליעזר – המעלה בחוץ, אינו חייב

אלא אם כן העלה את כל המתיר, ולכן אינו חייב עד שיעלה את שניהם, אלא אם כן כבר קרב האחד בפנים, שמעתה רק חבירו נותר להתיר, ובזה מודה רבי אליעזר, שהמעלה את המתיר האחרון בחוץ חייב.

ולדעת חכמים – אפילו אם שניהם קיימים, והעלה את אחד מהם בחוץ, חייב, כי הוא ראוי להקטרה בפנים.

וכן הדין לעניין הקטרת אחד משני בזיכי לבונה של לחם הפנים בחוץ, שהם שני מתירים של לחם הפנים.

האם הקומץ לבדו] או לבונה

[לבדה] מתיר חצי השיריים

כבר נתבאר, ששנים הם המתירים את [שיירי] המנחה, (א) הקומץ (ב) והלבונה.

לדעת רבי מאיר [במסכת מנחות] – [מפגלים בחצי מתיר, כלומר] המקטיר את אחד מהם במחשבת פיגול, אף על פי שעדיין לא הקטיר את השני כלל, כבר פיגל את המנחה, ואם כן על כרחך, לדעתו, כבר **בהקטרת הראשון, נותר לגמרי חצי מהמנחה**, כי אם בהקטרה זו לא נותר חלק מהמנחה לגמרי, הקטרה זו אינה דומה לזריקת הדם, [שבה נאמר דין פיגול], שכן זריקת הדם היא מתיר גמור.

ולדעת חכמים [במסכת מנחות] – [אין מפגלים בחצי מתיר, כלומר] המקטיר את אחד מהם במחשבת פיגול, כל זמן שלא הקטיר את השני במחשבה זו, לא פיגל את המנחה, ואם כן, **יתכן שלדעתם, בהקטרת המתיר הראשון, עדיין לא הותרה המנחה כלל, ואף לא חלק ממנה.** [כי אם הקטרת האחד היתה מתירה את המנחה, היתה מתפגלת על ידי מחשבת פיגול באותה הקטרה].

ולדעת חכמים [במשנתנו] – מאחר שאמרו, שהמקטיר את אחד מהם בחוץ חייב כרת, על כרחך נחשב הוא כמקריב מתיר [בחוץ], שאם לא כן, אין לחייבו על הקטרה בחוץ. **ונסתפקו בגמרא, האם לדעתם הקטרת מתיר אחד מתירה חצי מהשיריים לגמרי, שכל מתיר, מתיר חלק אחר של השיריים, [וביחד מתירים את כל השיריים]. או שהקטרת מתיר אחד מתירה במקצת את כל השיריים, [שהוא מחליש את איסורם], שכל מתיר, מתיר את כל השיריים במקצת, [וביחד הם ניתרים לגמרי].**

הזורק מקצת דם קרבן בחוץ

כבר נתבאר בדף ק"ז שהזורק בחוץ את דם הקרבן [הראוי לזריקה בפנים] חייב כרת.

ולעניין זה, **הכל מודים, שהזורק את הדם בחוץ, חייב, אפילו לא זרק את כל הדם, אלא זרק רק את מקצתו.**

ולעניין כל הקרבנות החיצוניים, שאין מעכבת בהן אלא מתנה אחת, דין פשוט הוא, שאפילו על מקצת דמם יש חיוב כרת על זריקה בחוץ, כי כל מקצת דם ראוי הוא לאותה מתנה המעכבת, ונחשב לבדו כמתיר של הקרבן, ולכן גם לדברי רבי אליעזר, שאינו מחייב על העלאת חוץ אלא כשהעלה מתיר שלם, מאחר שיש כאן מתיר שלם יש לחייבו.

ומכל מקום, גם בקרבנות הפנימיים, שכל מתנותיהם מעכבות את הכפרה, וכל אחת אינה מתיר שלם, מודה רבי אליעזר, שאם זרק בחוץ מקצת הדם הראוי למתנה אחת, אף שבכך לא נשלם הכשר הקרבן, הזורק חייב כרת, כי אף על פי שאין הקרבן נותר בלא כל המתנות, מכל מקום מאחר שכל אחת עומדת לעצמה, כמו ששנינו שאם נשפך הדם אחרי שנתן מתנה אחת, מביא פר אחר תחת הראשון, להמשיך את המתנות, אבל מתנה ראשונה לאנפסלה, אם כן כל מתנה נחשבת כמתיר עצמה לחייב את

המעלהו בחוץ בפני עצמו. [ואין זה כקמץ ולבונה, שאם חסר מאחד מהם, הכל נפסל, ואי אפשר להביא אחר תחת מה שנחסר, ואם כן אין אחד מהם עומד בפני עצמו כלל].

מניין לניסוך המים בחג

א. לדעת רבי עקיבא – מתוך שנאמר בנסכי קרבנות היום הששי של חג הסוכות, "וְנִסְכֵיךָ", בלשון רבים, למדנו, ששני נסכים יש, אחד של יין, [כמו שנאמר בעניין הקרבת התמיד בתחילת העניין, "וְנִסְכוֹ רְבִיעֵת הַהֵיין לְכַבֵּשׁ הָאֶחָד בַּקֶּדֶשׁ הַסֵּדֶן נֶסֶדֶן שְׁכָר לְהִי"], ונסך שני של מים.

- ואמר ריש לקיש, שלדעה זו, שנסוך המים רמוז בכתוב "וְנִסְכֵיךָ", אם כן הוקשו בכתוב הזה שני הנסכים זה לזה, ואם כן, כשם שניסוך היין הוא שלושה לוגין, כך ניסוך המים הוא שלושה לוגין, וכשם שניסוך היין נוהג כל השנה, כך ניסוך המים נוהג כל השנה.

ב. ולדעת רבי אסי אמר רבי יוחנן משום רבי נחוניא איש בקעת בית חורתן – ניסוך המים, [כמו דין ערבה ודין עשר נטיעות], נאמר בהלכה למשה מסיני.

- ולדעה זו אין הכרח שהיה ניסוך המים שלושה לוגין, ויתכן שהיה שיעורו לוג, או שלא היה לו שיעור.

המנסך מים בחוץ חייב כרת

לדעת האומרים, שניסוך המים למד מהכתוב "וְנִסְכֵיךָ", כשם שאין חיוב מנסך יין בחוץ, אלא בשיעור שלושה לוגין, כך אין חיוב מנסך מים בחוץ אלא בשלושה לוגין. [וכן בשאר דברים חיוב מנסך מים הוא כחיוב מנסך יין].

ולדעת האומרים, שניסוך המים למד בהלכה למשה מסיני, אין הכרח שחיוב מנסך מים בחוץ הוא כחיוב מנסך יין בחוץ, ויתכן שחיובו של מנסך מים הוא גם בפחות משלושה לוגין.

האם יש שיעור למעלה לניסוך המים

לדברי רב נחמן בר יצחק, נחלקו חכמים ורבי אלעזר, האם יש ניסוך מים ביותר משלושה לוגין.

לדעת חכמים – כשם שהנותן שלושה לוגין מים לכלי שרת, לקדשם לניסוך, קדשו, ומנסך אותם לגבוה, כך הדין אם נתן יותר משלושה לוגין מים לכלי שרת לקדשם כולם לניסוך, קדשו כולם, ומנסך את כולם. וכשם שאין שיעור למעלה לניסוך המים בעזרה בהכשרו, כך אין שיעור למעלה למנסך מים בחוץ, שמתחייב על כך כרת, בין שניסך שלושה לוגין, ובין שניסך יותר משלושה לוגין, חייב כרת.

ולדעת רבי אלעזר – אין ניסוך המים לגבוה אלא בשלושה לוגין ולא יותר, ואם נתן יותר משלושה בכלי גדול, לא קדשו המים כלל לניסוך. וכשם שיש שיעור לניסוך המים בעזרה בהכשרו, כך יש שיעור למנסך מים בחוץ, ואינו מתחייב כרת אלא כשניסך בחוץ שלושה לוגין מים.

© כל הזכויות שמורות י.א.ה.

bekitsur1@gmail.com

מותר להפיץ שלא למטרה מסחרית

לקבלת קבצים אלו בוואצאפ

שלחו הודעה למספר 050-6877088

[לרכישת בקיצור על מסכת זבחים](#)

[לרכישת ספרי בקיצור באתר אמזון](#)